

Safeguarding Kids Together (SKT) Fact sheet for parents and carers

Gël de Mïth tō Etök

Awereŋ nyooth wël enoŋ mëdhiëth ku dumuuk

Wët Jam në Gël de Mïth tō Etök (SKT)

Thukuul aa noŋ kã juëc yenë luçi looi bï menh de thukul ebën kuony bï kē wïc bï looi ku bï tiaam në pïrdeic yök. SKT, atō në thukuul ke NSW yiic kedhia, kã ye keek looi aa ye yïi: lëk de kē bï looi ye kōc nyic london lëk mïth ke thukul tē kut kenhïim thïn, lon de kuony ku ajuir bï kã ke mïth ke thukul noŋ kãdhal keek lëu bïkē mää r tïŋ. SKT, e kony bï:

- E tē yenë ciëŋ piath ye kãril yiic tiaam juir bï tō ke lui në thukulic.
- E mïth ke thukul tō e ke lëu bïkē mää nyic ku e ye keek yiëk kuony rōŋ kenë keek.
- E kony ku bï tō kenë kōc tē cï kãrilic yiic ye tuöl bën ku bï luui thïn.

Aa lui etök bïkē riënythii kuony

Kãjuëc ye röth looi aa lëu bïkē menh de thukul cōk bō ke lëu bï mää ku bï kërac yök në pïr cath kenë kē bï kã jōr ya looi, cït jōr, tō jōr thïn ye looi onlaany; tōŋ kōc kōk ka lucl bï tōŋ kenë kōc kōk looi; lui rōt kërac; lööm de wcl rac ku bï luui kenë akutnhïim ye kã ye löŋ dhoŋ kōu ka akutnhïim ye kãrac looi.

- Tē metē thukuul thïn, yïn tō tē loi thok peei ba kãdït waar röth në duciëŋ de menhduic, ku ba yeen kony bï kuony wïc. Na cïi kã waar röth në pïr de menhduic tïŋ, ka ye menhdu kē tō kenë yeen lëk yïin bï yïin cōk diëc në wët de menhdu, ke wël kãk aa lëu bïkē kony.

Piëŋë ke yïn cï rōt päl piny ku piŋ akëköl ebën. Lëkkë menhdu men pieth en bï jam ku lëkkë yeen men bï kuony ku kē bï looi wïc e kē apiath.

Thiëcë ba wël juëc kōk yök na wïc ba: yeŋa, yeŋō, yetënou, nen. Thiëc menhdu yeŋō wïc bï looi- ku yeŋō wïc ba looi. Menhdu alëu bï tō ke cïi yïin wïc ba jam wenë dupiöc ke thukul.

Jam wenë yeen ku bërë lëk yeen men ke bï kuony ku wët bï lëk een në kē bï looi wïc enoŋ thukul alëu bï yeen kony.

Ye jam wenë yeen në wël thiäak kenë kã ke thukul. Thiëc ba rōm piny wenë dupiöny de menhdu ku, na lëu rōt, ke thiëc ba jam wenë bäny de thukul.

Ye kã ke amat ye looi wenë thukul gät piny ba muk ku dhöl bï yïn ke luui etök wenë keek bï kē tō ke kërlic thök.

Ba luui etök wenë thukul e dhöl piath arëët bï kãril yiic cōk thök. Na tō ke yïn noŋ kãril yiic diir yïin arëët në wët kërëc lëu bï menhdu yök, ke yï cōl bolith.

I Dīpāātmen de Piōc de NSW

Kōk ke kārīl arēēt ye riēnythii gēl aa ye yīi rēēr ke kōc thiāāk erōth ku bī raan tō ke nōŋ paanden, rīc ku thukul.

Ye dhōl kōk yīndī lēu bī yīn ke menhdu kony?

Ye tō nē kā ye menhdu ke looi yīic ku gāmē menhdu bī kā ye keek looi kedhia nē kōlriēc thok ebēn ya lēk yīin, mēēthken riēēc kenē yeen ku piir tō nē thukulic. Yekēnē abī yīin kuony bī yīin cōk tō ke yī nyic tē tō menhdu thīn, yekē yīŋa ke tō kenē yeen ku yeŋō loikē.

Ye lēk menhdu men pieth en bī ya tō nē kā ye keek looi ye raan cōk yōk rōt ke tō nē kōc yīic ku bī yenhom ya tāāu nē kā nheer keek yīic. Kā cīt pol, diēēr, kēt, kēēr de kōc, kā ye kōc gāāt nyīn ku yān cīt nadiī ye kōc keek neem bikē lo leŋ kenē mēēthken nē kaam cī luoi thōk.

Tō ke yīn nyic kā ke tēknōlōjī ye cōl thaiba (cyber) ku kā piath ku kārēc tō kenē yeen tē bī menhdu ya luui nē kā ke tēknōlōjī cīt kōmpiōta, tepleet ku thēmāāt puun (tablets and smart phones) ku kuonyē menhdu bī ya kēpiath yen ye looi nē kā ke tēknōlōjī kāk.

Ba wēl kōk ke lēk yōk nē dhōl bī menhdu kā piath cīn yīic kārēc tō thīn, kā tō onlaany ye kōc cōk mit piōth nem eSafety webthait tō [esafety.gov.au/](https://www.esafety.gov.au/)

Loi rōt ke yīn ye raan ye mīth tīŋ bikē ciēt yīin nē kā ye keek looi yīic nē dhōl de kāpiath ye keek looi ku nyūōthē menhdu bī wēl ke lēk ya tak yīic men ke cīe kēriēēc ye tīŋ ka ye piŋ ye yic ka pieth.

Dōt kā waar loi rōth tē ye menhdu kāŋ luoi thīn ku kuonyē bī rōt yōk ke cīn kē bī yeen luoi kērac tē rōm yen kā ye keek tak ku tē yenē yīpiōu yōk thīn kenē yīin.

Ye jam cīnic lueth kē ye moony cōk loi rōt nē kaamdu wenē menhdu bī piōc ku bī kā ye kōc kōk ke lueel piŋ ku bī nyic.

Ye kā diir menhdu piŋ ku them ba tē yen kāŋ tiēŋ thīn piŋ ku gam. Agut na yī cak kē lueel menhdu cīe ye gam, apiath ba cōk nyic men ke yeen acī gam ku men ke yīn tō ke ba ya kuony.

Tīŋ webthait kōk thiōk

- Beyond Blue e wēl ke lēk ku kuony bī raan ebēn kuony bī pial e nhom tō lēu rōt yōk nē webthait [beyondblue.org.au](https://www.beyondblue.org.au)
- Webthait de NSW cīi jōōr yenē kōc jōōr wīc e wēl ke lēk yīēk dupiōōc, mīth ke thukul ku mēdhiēth bikē gēl ku dhukē jōōr de mīth ke thukul nhom tō nē webthait [antibullying.nsw.gov.au](https://www.antibullying.nsw.gov.au)
- Kā ke kuony tō onlaany ku nyuuth kōc nē wēt kārēc ye keek looi nē dhōl de thaiba aye yōk tē eSafety Commissioner tō [esafety.gov.au](https://www.esafety.gov.au)

Wēl kōk ke lēk

Na nhiaar wēl kōk ke lēk, jam wenē thukulduōōn thiāāk kenē tē rēēr yīn thīn. Na wīc raan bī thok waaric, cōl Ajuieer de Wēēr de Telepuun tō nē 131 450 ku thiēc raan bī thoŋdu waaric.

Lēkkē raan lui nē telepuun namba wīc ba cōl ku raan lui nē telepuun abī yīin kuony ba jam. Acīn wēu bī keek thiēc yīin nē ye ajuieer kānic.